

Vejledning til nedgravede affaldsbeholdere

For boligselskaber, ejerforeninger
og lignende

Indhold

Hvorfor vælge en nedgravet løsning?	2
Etablering og økonomi	3
Byggetilladelse kræves som udgangspunkt ikke	3
Dit ansvar som ejer	3
Overskudsjord.....	3
Afstand til beholderne	3
Adgang til beholderne	3
Belægning omkring beholderne	4
Information til beboerne.....	4
Sortering af affald	4
Indkast bør mærkes.....	4
Godkendte poser til madaffald	4
Hold dig opdateret om regler for sortering	5
Dimensionering af beholderne	5
Beboersammensætning og antal beboere af afgørende	5
Vejledende nøgletal	5
Spørg producenten om beholderudnyttelsen.....	5
Tømmefrekvens og perioder med ekstra affald	6
Tekniske krav til beholdere	6
Inderbeholderen.....	6
Yderbeholderen	6
Indkast til affald	7
Tømningsforhold	8
Drift og vedligeholdelse.....	9
Tømning af perkolat påhviler ejeren	9
Skader og forsikring.....	9
Økonomi og affaldsgebyrer	10
Gebyrer og udgifter.....	10
Godkendelse af affaldsløsningen	10
Dispensation fra retningslinjer	11
Klarmelding/ibrugtagning	11
Tjekliste	11

Vejledning til etablering af nedgravede affaldsbeholdere

I Slagelse kommune har boligselskaber, ejerforeninger mv. (i det følgende kaldet ejere) mulighed for at etablere nedgravede affaldsbeholdere på egen grund som erstatning for den traditionelle løsning med affaldsbeholdere på hjul.

I denne vejledning kan du læse om de forhold, der skal være opfyldt, inden en nedgravet affaldsbeholder kan etableres og tages i brug samt de regler, som skal følges ved etableringen.

Du finder også gode råd om, hvordan du sikrer, at løsningen bliver så brugervenlig som muligt. Den konkrete løsning skal godkendes af Affald og Genbrug, Slagelse Kommune inden etablering og ibrugtagning.

For at kunne godkende dit projekt har vi brug for en samlet plan, som du kan sende til os på www.slagelse.dk/nedgravetbeholder

Hvorfor vælge en nedgravet løsning?

Fordelene ved at etablere en helt eller delvist nedgravede affaldsbeholdere er bl.a.:

- Én nedgravet beholder kan erstatte mange beholdere på hjul og kan dermed frigive plads og forskønne området. Den nedgravede beholder kan være op til 5 m³ og kan dække flere boliger.
- En beholder på 5 m³ kan erstatte ca. 8 stk. 660 liters beholdere.
- Jorden omkring beholderen køler affaldet ned og minimerer dermed lugtgener fra affaldet, og samtidig lukker låget på en nedgravet beholder mere tæt.
- Minimale problemer med skadedyr.
- Børn, ældre og personer med handicap vil ofte have lettere ved at benytte indkastet til en nedgravet beholder end fx en 660 liters beholder.
- Viceværter og skraldemændene skal ikke fysisk skubbe mange beholdere, hvilket giver et bedre arbejdsmiljø, og de får bedre tid til andre opgaver. Der er ingen direkte kontakt med affaldet, og beholderne skal ikke trækkes og skubbes.
- Robuste løsninger som forbygger problemer med afbrænding af beholdere.
- Lavere omkostninger til drifts.

Der kan også være ulemper forbundet med nedgravede beholdere. Det kan bl.a. være:

- Gåafstanden til en affaldsbeholder kan blive væsentlig forøget for den enkelte beboer, hvilket især kan være problematisk for gangbesværede beboere.
- Ved eksisterende boliger betyder nedgravede beholdere en ændring af brugernes adfærd, som kan medføre utilfredshed i opstartsperioden.
- Anlægsomkostninger til en nedgravet beholder kan i nogle tilfælde være en dyr løsning - men etablering af affaldsskure kan være næsten lige så dyre.

Eablering og økonomi

Du har mulighed for at etablere helt eller delvist nedgravede affaldsbeholdere på egen grund - og skal som ejer selv afholde al økonomi ved etablering.

Nedgravede beholdere skal omfatte beholdere til alle typer affald:

- Madaffald
- Restaffald
- Glas
- Metal
- Plast/mad-drikkekarton
- Pap/papir

Byggetilladelse kræves som udgangspunkt ikke

Etablering af nedgravede affaldsbeholdere på privat område kræver som udgangspunkt ikke byggetilladelse.

Dit ansvar som ejer

Det er udelukkende dig som ejer, der er ansvarlig for anlægsprojektet og tilladelser, herunder undersøgelse af ledningsforhold på det sted, hvor du vil nedgrave affaldsbeholderen.

Du har også selv pligt til at søge øvrige myndighedsgodkendelser, fx overholdelse af lokalplaner, bygningsreglementer og brandforskrifter.

Overskudsjord

Overskudsjord, der flyttes fra matriklen fra etablering af affaldsbeholderen, skal håndteres i henhold til jordforureningsloven. Læs mere på

www.slagelse.dk/jordforurening

Efter etablering vil du have ejerskabet af affaldsbeholderen og er ansvarlig for drift og vedligeholdelse af beholderen, herunder også rengøring af beholderen såvel som området omkring beholderen. Information til beboerne om anvendelse og drift af den nye affaldsbeholder skal varetages og bekostes af ejer.

Afstand til beholderne

Vi anbefaler, at de nedgravede affaldsbeholdere placeres i gåafstand fra hoveddøren og med mindst mulig gene for brugerne. For at opnå den bedste anvendelse af beholdere og den bedste sortering af affaldet anbefaler vi, at alle affaldsfraktioner placeres samlet i nærheden af, hvor beboerne naturligt færdes.

Adgang til beholderne

Den nedgravede affaldsbeholder betragtes som et brugerbetjent anlæg, hvilket indebærer, at det skal overholde kap. 3.5 i bygningsreglementet. Konkret betyder det, at affaldsbeholderen skal have adgangsarealer, der kan benyttes med kørestol, og at indkast er udført og placeret i en højde, så de kan betjenes af en person i kørestol. Se kap. 3.5.

Belægning omkring beholderne

Belægningen omkring beholderne skal etableres, så der ikke trænger regn eller andet overfladevand ind i yderbeholderen. En tæt belægning er samtidig nemmere at rengøre og vedligeholde.

Information til beboerne

Det er vigtigt at inddrage beboerne inden etablering af de nedgravede beholdere, så de har mulighed for at tilpasse sig og evt. bidrage med ideer til, hvordan ejendommens interne affaldshåndtering skal foregå.

Inden løsninger tages i brug, er det også meget vigtigt at informere og inddrage beboerne i, hvordan løsningen skal anvendes.

Affald og Genbrug arbejder løbende på at informere om affaldsordninger og sortering af affald generelt, og vi står altid til rådighed med råd og vejledning.

Sortering af affald

Du skal sikre, at beboerne kan sortere deres affald i overensstemmelse med reglerne i Slagelse Kommunes regulativ for husholdningsaffald.

Du kan etablere nedgravede beholdere til følgende affaldsfraktioner:

- Madaffald
- Restaffald
- Metal
- Glas
- Plast og mad- og drikkekarton
- Blandet papir og pap
- Evt. batterier i et særligt indkast

Indkast bør mærkes

For at sikre bedst mulig sortering af affaldet er det vigtigt, at alle indkast mærkes, så det tydeligt fremgår, hvilken type affald (fraktion) der skal i det enkelte indkast.

Mærkningen af beholderne skal følge kommunens anvisninger. Du er som ejer ansvarlig for, at affaldsbeholdere er forsynet med de korrekte piktogrammer, fx i form af klistermærker eller skilte. Slagelse Kommune leverer ikke klistermærker og skilte til nedgravede løsninger.

Godkendte poser til madaffald

Kildesorteringen af madaffald kan sikres ved at sørge for, at alle boliger er forsynet med godkendte poser til madaffald. Du har som ejer af lejligheder mulighed for at bestille levering af madaffaldsposer til omdeling i bebyggelsen. Kontakt Affald og Genbrug for at bestille en levering af poser til madaffald.

Hold dig opdateret om regler for sortering

Du skal som ejer være opmærksom på, at der kan ske ændringer i Slagelse Kommunes regler for sortering af affald, som senere kan få indflydelse på den samlede affaldsløsning.

Dimensionering af beholderne

Det er vigtigt, at løsningen fra starten dimensioneres så korrekt som muligt, da det ikke er let at ændre (øge) kapaciteten efterfølgende.

For at kunne vælge den rette løsning er det vigtigt at bruge oplysninger om ejendommens beboere, ejendommens nuværende affaldsordning, men også at benytte generelle nøgletal for husholdningers affaldsproduktion.

Affald og Genbrug har på baggrund af affaldsanalyser beregnet nøgletal for den gennemsnitlige affaldsmængde for både parcelhuse og etageboliger i Slagelse Kommune.

Beboersammensætning og antal beboere af afgørende

Beboersammensætningen og antal beboere pr. lejemål har betydning for den kapacitet, der er behov for ved ejendommen.

- Ved eksisterende ejendomme er det en god ide at tage udgangspunkt i den volumen, der er opstillet i dag.
- Ved nybyggeri bruges Affald og Genbrugs vejledende nøgletal.

Vejledende nøgletal

Minimum liter pr. boligenhed, pr. tømning af nedgravede beholdere		
	Hver 4. uge	Hver 2. uge
Madaffald		24
Restaffald		120
Papir/pap	48	24
Metal	8	4
Glas	16	8
Plast, mad-drikkekarton	80	40

Spørg producenten om beholderudnyttelsen

Vær opmærksom på, at der ved dimensionering af nedgravede beholdere bør tages højde for, hvor meget beholderen kan fyldes. Leverandøren af beholderen kan oplyse, hvor god udnyttelse der er af den enkelte beholder afhængig af model og affaldstype.

Tømmefrekvens og perioder med ekstra affald

Affaldsbeholderen skal etableres med et tilstrækkeligt volumen for at nå en passende tømmefrekvens. Anlæggene skal være dimensioneret til, at der i perioder er ekstra affald.

Hvis der skal foretages tømninger udover den normale tømmefrekvens - i perioder med spidsbelastninger som fx jul og påske - defineres disse som ekstra tømninger.

Ordningen etableres som udgangspunkt med faste tømmefrekvenser.

Tekniske krav til beholdere

Det er op til ejer at vælge beholderstype.

- Nedgravede affaldsbeholdere skal være CE-mærket og overholde reglerne i DS/EN 13071-1 og -2.
- Beholdere skal som udgangspunkt kunne tømmes med 1- eller 2-krogs kransystem. Det endelige valg af system skal godkendes af Affald og Genbrug.
- Slagelse Kommune anbefaler brug af 2-krogssystemer, især til madaffaldsfraktionen.
- Hvis der benyttes beholdere med skjult krog, skal adgang til krog ved tømning være sikret med let åbnelukke funktion, fx gasstøddæmpere, så tømning kan forgå på enkel vis. Alternativt skal grundejeren sørge for, at kroge på tømningdagen er frit tilgængelige.
- Typiske volumener for helt eller delvis nedgravede beholdere varierer mellem 0,3 m³ og 5 m³.
- Beholdere kan opdeles i to separate rum, så beholderen kan indeholde to forskellige affaldstyper med hver sit indkast.

Kommunens krav til beholderne skal sikre, at beholderne kan tømmes med standardgrej og sikre, at kildesorteringen ikke forhindres ved udformningen af beholderne.

Inderbeholderen

Inderbeholderen kan være en beholder af plast eller metal, eller det kan være en kraftig tekstilsæk. Hvis beholderne udføres i metal, anbefaler vi, at metallet er udført i syrefast eller galvaniseret stål. Beholdere og sække skal være væsketætte og med opsamlingskar.

Yderbeholderen

Yderbeholderen skal være af beton eller andet fast materiale, som er sikret mod indtrængende vand (fx støbt i et stykke) og evt. opstigende grundvand (forankres).

Ved helt nedgravede beholdere skal yderbeholderen være forsynet med et sikkerhedssystem med gulv eller faste sider (anbefalet mindst 90 cm høje), som

automatisk sikrer mod faldulykker ved tømning. Beholderlæg og dækplader skal være tætte. Beholderlæg skal aflåses med standard trekantnøgle 8 mm, eller tilsvarende.

Yderbeholderen skal være rottesikret.

Indkast til affald

Indkastene skal mærkes, så det tydeligt fremgår, hvilken type affald (fraktion), der skal i det enkelte indkast.

Udformningen af indkast har betydning for sorteringseffektiviteten. Jo tydeligere det er for brugeren, hvilken type affald, der skal i beholderen, jo større er chancen for rigtig sortering.

Det er derfor vigtigt, at indkastet har en størrelse og udformning, der passer til det affald, der skal lægges i beholderen. Nedgravede affaldsbeholdere fås med forskellige typer indkast, fx runde og firkantede huller af forskellige form og størrelse, tromler mv.

Som ejer skal du sikre, at de enkelte fraktioner holdes "rene", så genanvendelsen sikres, hvorfor det anbefales, at fx papirbeholderen får et smalt indkast.

Indkast til restaffald skal være tilstrækkeligt stort til, at brugerne nemt kan få poser af en vis størrelse ned i beholderen. Dette skal modvirke, at det bliver for besværligt, så der sættes affald på jorden omkring indkastet. Samtidigt er det vigtigt, at hullet ikke bliver så stort, at der lægges store sække eller andet affald end angivet i beholderen.

Størrelsen på indkast til restaffald, madaffald, metal, glas, plast, mad-drikkekarton og pap/papir skal altid beskrives og indgå i ansøgningen til kommunen.

Tømningsforhold

Tømning af affaldsbeholderen foretages af Slagelse Kommunes renovatør. Det er ikke tilladt at indgå aftale med en privat renovatør om tømning af affaldsbeholdere med affald fra husholdninger.

For tømning af beholderen skal følgende overholdes:

- Der må ikke være genstande, bygninger, træer og lignende hen over beholderen.
- Løft over (parkerede) biler tillades ikke.
- Der skal være fri adgang til indkastet for påsætning af krog ved tømning.
- Der må generelt ikke være genstande i kranens arbejdsfelt.
- Der skal være god passage ved porte og lignende.
- Beholderne skal placeres så der plads mellem dem under tømning.
- Beholdere skal placeres så tømningsskroven kan standse parallelt med beholderne og løfte over bilens side (der kan ikke tømmes over bagenden af bilen).
- Afstanden fra beholderens løftekrog til vejkant/sted hvor lastbil kan holde, må som udgangspunkt maksimalt være 4 m.
- Der skal være god oversigt, og det skal være muligt for renovatøren at opsætte evt. nødvendige sikkerhedsforanstaltninger for at kunne foretage en sikker tømning.
- Der skal være en frihøjde på minimum 10 m. over containeren.
- Området ved indkastene skal være belyst i mørke perioder af hensyn til brugerne og chaufføren på tømningsskroven.
- Af sikkerhedshensyn må der, som udgangspunkt, ikke være fortov, gang- eller cykelsti mellem tømningsskroven og beholderen.
- Beholderen skal være forsynet med sikkerhedssystem i form af sikkerhedshegn eller sikkerhedsgulv, som dækker hullet over yderbeholderen ved tømning.
- Afstanden fra systemets tømningsskrog til midten af lastbilens kran må maksimalt være 7 m.
- Ved tømning skal bilens støtteben kunne slås ud til fast/bæredygtigt underlag. Under tømningen skal underlaget/vejbænelagningen kunne tåle støttefodens tryk på op til 20 tons på et areal, der svarer til ca. 35 cm gange 35 cm. Hvis systemet placeres på køreareal, så det er beskyttet mod påkørsel. Kørearealer skal kunne tåle tung trafik, op til 32 tons, være mindst 3,6 meter brede og have en frihøjde over bil på 4,2 meter.
- Tømningsskroven skal som udgangspunkt kunne køre fra tømningstedet uden at bakke. Der kan evt. etableres en vendeplads til en lastbil efter vejlovens regler.

Drift og vedligeholdelse

Det er ejers ansvar at renholde og vedligeholde nedgravede affaldsbeholdere.

Du skal som ejer sikre, at:

- beholderen fungerer efter hensigten.
- der kan tømmes på tømmedagen, uden at chaufføren først skal fjerne affald og ting omkring indkastet. Affald henstillet ved siden af beholderen håndteres af ejeren.
- at indkastene holdes rene og hygiejniske af hensyn til brugerne.
- der i vinterperioden er ryddet for sne og is.
- evt. væske i bunden af yderbeholderen (perkolat) fjernes snarest muligt, efter det konstateres.
- området ved indkastene er belyst i mørke perioder af hensyn til brugerne og chaufføren på tømningsskuden.

Tømning af perkolat påhviler ejeren

Til at udføre vask og tømning af perkolat fra nedgravet affaldsbeholder kan du, for egen regning, frit benytte en privat aktør. Vi anbefaler, at beholdere til madaffald og restaffald etableres med bundkar, så perkolat opsamles i et kar, der tømmes sammen med affaldet.

Hvis kravet om renholdelse/oprydning omkring affaldsbeholderen ikke overholdes, eller der står væske i beholderen, vil den ikke blive tømt.

Hvis du ikke, efter forudgående skriftligt varsel, får problemet løst, kan kommunen bestille renholdelse/oprydning på din regning. Du har også ansvaret for at beholder, krog mv. er sikkerhedsmæssigt forsvarlig vedligeholdt. I modsat fald kan tømning udelades.

Skader og forsikring

Skader forvoldt af affaldsindsamleren som følge af forsømmelighed afholdes via affaldsindsamlerens erhvervsansvarsforsikring. Skader som følge af almindelig brug og slitage afholdes af ejeren.

Økonomi og affaldsgebyrer

Du skal afholde omkostninger til indkøb og etablering af nedgravede beholdere, inklusive planlægning, evt. arkitektrådgivning, anlægsarbejde, drift, rengøring, vedligeholdelse mv. Det er dit ansvar at betale de til enhver tid fastsatte affaldsgebyrer for tømning af affaldsbeholdere.

Gebyrer og udgifter

Der betales efter de gældende gebyrer, som er politisk besluttede.

[Se alle gældende gebyrer for affaldsordningen](#)

Du må forvente udgifter til ekstra tømninger ved spidsbelastninger eller ved udbedring af fx problemer med perkolat (væske fra affaldet) i bunden af beholderen eller andre uhygiejniske forhold.

Hvis Slagelse Kommune vurderer, at materiellet ikke er tilstrækkeligt vedligeholdt, kan tømning udelades. Beholdere på hjul kan opstilles for ejers regning, indtil defekt er udbedret.

Godkendelse af affaldsløsningen

Slagelse Kommune skal altid godkende den valgte affaldsbeholder, før etableringen går i gang. Det skal vi for at sikre, at etableringen sker i overensstemmelse med disse retningslinjer, og at reglerne i "Regulativ for husholdningsaffald i Slagelse Kommune" overholdes.

Etablering af en nedgravet affaldsbeholder kræver ikke byggetilladelse. Men du skal ansøge om godkendelse af projektet hos Affald og Genbrug.

Du skal via kommunens hjemmeside sende en ansøgning med følgende oplysninger:

- Ejendomstype og ejerforhold.
- Ejendomsnummer og ejendommens overordnede adresse.
- Tømningsadresser og antal boliger som løsningen omfatter.
- Angivelse af antal, størrelse og planlagt tømningfrekvens for nedgravede løsninger.
- Situationsplan af planlagt placering (er).
- Angivelse af nedgravet løsning/model/typer/løftesystem herunder produktblad samt.
- Dokumentation for CE-mærkning og overholdelse af krav i DS/EN 13071-1 og 2.
- Leverandøren skal udlevere skriftlig anvisning på dansk om betjening, brug og vedligeholdelse. Herunder vejledning om komponenter til afhugning, særlige forhold vedrørende afhug, så der er sikker forbindelse mellem byrde og løfteindretningen som byrden bæres af.
- Tidsplan for etableringen.
- Kontaktoplysninger.

- Betaleroplysninger.

Du skal ansøge om nedgravet affaldsbeholder på www.slagelse.dk/nedgravetbeholder

Dispensation fra retningslinjer

En forudsætning for etablering af nedgravede affaldsbeholdere er, at disse retningslinjer overholdes. Kun i særlige tilfælde kan kommunen give dispensation på enkelte punkter.

Klarmelding/ibrugtagning

Du skal klarmelde affaldsbeholderne senest 2 uger før ønsket ibrugtagning til Affald og Genbrug på tlf. 58 57 38 50 eller affaldsordning@slagelse.dk.

Tilmelding kan ske pr. den første i en måned. Herefter vil første tømning ske i lige/ulige uge, eller hver uge, afhængig af den valgte frekvens. Ved behov for tømning før første ordinære tømning vil den blive faktureret som ekstra tømning.

Tjekliste

Etablering af delvist nedgravede beholdere på private arealer kræver ikke byggetilladelse, men det er en god ide at du selv tjekker følgende før etablering:

- Private arealer – sørg for, at arealet hvor nedgravningen ønskes, er på din egen grund.
- Lokalplanen – tillader en evt. lokalplan at der etableres affaldsanlæg på arealet?
- Ledninger i jord – er der ledninger i jorden (el, vand, varme, afløb mm.) – oplysninger kan hentes på Oplysninger om ledninger i jorden. Kontakt derefter eventuelle ledningsejere.
- Brandteknisk Vejledning nr. 29 - Bemærk, at delvist- og fuldt nedgravede beholdere skal placeres minimum 2,5 meter fra naboskel og minimum 5 meter fra facader med vinduer og døre. (Hvis der er spørgsmål i forbindelse med lokalplan eller brandteknisk vejledning, så kontakt Slagelse Kommune, Byggeri.)
- Brandredningsarealer (er områder udpeget til redningsareal i tilfælde af brand?)
- Jord – hvis området er kortlagt eller områdeklassificeret, så skal flytning af overskudsjord anmeldes til Slagelse Kommune på www.slagelse.dk/jordflytning
- Send materiale om projektet til godkendelse hos Affald og Genbrug på www.slagelse.dk/nedgravetbeholder
- Send klarmelding til affaldsordning@slagelse.dk senest 2 uger før ibrugtagning

Slagelse Kommune
Teknik, Plan og Erhverv
Affald og Genbrug
Dahlsvej 3
4220 Korsør

www.slagelse.dk

